

man efter min Overbevisning virkelig Ret imod Kjøbstæderne ved at tage denne Begjæring fra dem. Her taler jeg slet ikke af egen Interesse, thi de ikke faa Gange, jeg er falden paa Valgtribunerne, er jeg falden paa Grund af Kjøbstæderne, og hver Gang, jeg er valgt, er jeg valgt af Landboere. Men jeg taler fordi Kjøbstæderne her ikke have ret mange Ralsmænd, og jeg har levet i en Kjøbstad og veed, hvor Stoen trykker. Derfor kan jeg ikke Andet end ved hver given Leilighed tale for, hvad jeg anser for at være rigtig og retfærdigt overfor Kjøbstæderne. Det ærede Medlem for Københavns Amts 5te Valgkreds, der, som jeg sagde, igaar blæste Kjøbstæderne bort ved at sige: vi omlægge Valgkredsene og lægge Valgkredsene i Midten uden Hensyn til Kjøbstæderne, har idag i det Mindste offret dem nogle Ord, og det var navnlig dem, som jeg før nævnte, at Kjøbstæderne være et overstemt Mindretal, ikke noget politisk Centrum. Igaar løde Ordene noget anderledes, men idag løde de saaledes, at det var en uheldig Skjæbne ved dette Lovforslag, at det kom til at se ud, som om Omlægningen af Kredse var beregnet paa at fjerne Regjeringen flere Valg, end den ved de bestaaende Valgkredse havde. Det ærede Medlem kom med et Exempel. Det er nu hændt mig adskillige Gange, at jeg har havt forkræffelig ond vilje at forstaa det ærede Medlem, ikke fordi han jo taler høit, tydeligt, klart og smukt, men fordi jeg ikke forstaa hans Mening. Saaledes gif det mig ogsaa igaar med de Exempler han anførte. Det ærede Medlem for Odense (Octavius Hansen) afviste srag, hvad han sagde om, at Odense var bleven stilt ved en besværlig Del af sin Landkreds, men saa nævnedes det ærede Medlem to andre Kredse, nemlig Maribo og Næstved (En Stemme: Ogsaa Sorø!) — ja, ganske rigtigt, men nu vil jeg holde mig til disse to —, og han sagde da, at i disse to Kredse var der valgt Regjeringskandidater, og derfor skulde de nu befries for en Del af deres besværlige Landkreds. Hvis der nu var valgt Oppositionskandidater i disse Kredse, saa var der dog i alt Fald Mening i den Formodning, at man havde villet befri dem for besværlige Dele af Landkredsen, for at ikke slige Valg oftere skulde finde Sted; men naar man nu veed, at Folkethingsmanden for Næstved er valgt med et Overtal af 5 pCt. Stemmer og Medlemmet for Maribo med et Overtal af omtrent 250 Stemmer, saa er det efter min Mening temmelig meningsløst at sige, at, for at Regjeringen kan faae sine Kandidater valgte i disse Kredse, skulle disse nu befries for den besværlige Landkreds; thi denne har jo netop ikke viist sig besværlig paa disse Steder, naar Regjeringskandidaterne have kunnet opnaa et saadant Overtal af Stemmer, som de have opnaaet. Grunden til, at jeg saa ofte ikke kan forstaa det ærede Medlem, er vel altsaa den, at hans Exempler og Argumenter, hvor staaende

de end fremsættes, i Grunden bevise det Modsatte af, hvad de skulde bevise.

Bajer: Det er væsentlig en Bemærkning fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro), der har bevæget mig til at begjære Ordet. Det ærede Medlem udtalte sig for det Unskelige i, at Folkethingskredsens Antal maatte blive forøget, og blandt de Grunde, han anførte derfor, kom han ogsaa til at omtale Forholdet mellem Folkethinget og Landstingets Medlemsantal. Da nemlig Landstingets Medlemsantal er blevet saa betydeligt forøget, fandt han det ogsaa rigtigt, at Folkethingets Medlemsantal blev forøget i lignende Forhold. Jeg indrømmer nu fuldstændigt, at isølge Lovammerystemets Grundsetninger bør det første Kammer være langt mindre talrigt end det andet Kammer, og naar man betragter Forholdene, saa vidt man kender dem, vil man ogsaa næsten altid finde, at det andet Kammer er 2—3 Gange saa talrigt som det første. Men der er nu to Veie, man kan gaa, for at tilveiebringe det rette Forhold, naar der er opstaaet et Misforhold. Den ene er den, at forøge Folkethingskredsens Antal; den anden er den, at formindske Landstingets Medlemsantal. Jeg tror, at man i Danmark i det Hele med Nilsfredsbed vilde se paa en Forøgelse af Folkethingskredsens Tal. Jeg antager ikke, at Arbejdet i dette Dieblik vilde blive væsentlig bedre udført, hvis vi bleve de 12 eller 13 flere, som vi skulde være isølge Grundlovens udtrykkelige Bud, naar man tager dette aldeles bogstaveligt. Den eneste Følge, som jeg kan se af en saadan Forandring, vilde være den, at Rigsdagen vilde blive en hel Del dyrere. Da man nu imidlertid ikke kan naae det Formaal, man tilstræber, uden ved en Grundlovsforandring, og man neppe tør gjøre sig Haab om, at en saadan vil kunne tilveiebringes i en meget nær Fremtid, saa tillod jeg mig igaar at fremsætte, om man ikke for at tilveiebringe det rette Forhold indtil da — og jeg beder lagt Mærke til disse Ord, thi jeg tror, at jeg er bleven misforstaaet — skulde hjælpe sig med noget Midlertidigt, idet man nemlig skulde oprette saadanne ikke-geografiske Valgkredse, som ikke nødvendigt behøvede at have en Repræsentant, men som dog skulde have en Repræsentant, naar der var saa mange Velgere fra forskellige Kredse, der sluttede sig sammen, at der fremkom det Tal af Velgere, som svarede til 16,000 Indbyggere. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds hentydede til, at jeg igaar havde nævnet nogle fremmede Stater til Støtte for den Paastand, at Danmark har et forholdsvis meget talrigt Folkething; men jeg maa dog her srag gjøre opmærksom paa, at jeg tilspøede, at det kun var berettiget at drage en Sammenligning mellem Stater af omtrent samme Størrelse. Det følger nemlig af sig selv, at i meget store Stæ-